

Հունաստանի հետ բանակցություններն ընդհանուրեցին

Հումաստանի ճգնաժամի վերաբերյալ արդեն որեռորդ գագաթաժողովն է գումարվում, իսկ առաջընթաց այդուհես էլ չի նկատվում, հաղորդում են գերմանական լրատվամիջոցները՝ հիշատակելով նաև հունիսի 10-ի գիշերը Բրյուսելում Մերկելի, Օլանդի եւ Ֆիլմրասի միջեւ կայացած հանդիդումը։ Գերմանական հեռուստատեսության առաջին ալիքի՝ ARD-ի եթերից ԳԴՀ կանցլերը նախագործացրեց «Այժմ յուրաքանչյուր օր հաշված է»։ Կանցլեր Հումաստանի կառավարության աջջեւ հսկակ ու խիս դահանց էր դրեւ՝ միասնական աշխատամի ծավալել Միջազգային արժույթի հիմնադրամի (ՄԱՀ) հետ՝ Հումաստանի ֆինանսական ճգնաժամը հանգուցալու նոյանակով։ Հունիսի 11-ի երեկոյան ՄԱՀ-ը Բրյուսելում ընդհատեց բանակցությունները Հումաստանի հետ՝ համբերության բաժակը լցվել է։ Հանդիդան նոր ժամկետ չի նշում։

Orthotropy

Տարհանվե՞լ, թե՞ մնալ

Նախանցյալ շաբաթ Բեյրութում Հայկազյան համալսարանի կազմակերպած եռօրյա գիտաժողովի ընդհանուր թեման եղել է «Սուրիոյ հայերը»: (Տե՛ս մեր թերթի Աերկա համարի 2-րդ էջում Դ. Միքայելյանի հակիրա թրավակցությունը): Բազմաթիվ գեկուցումներին ու Ելույթներին հաջորդել է Աերկա դահի համար ամենակարեւոր՝ «Սուրիոյ տագնալն ու սուրիահայութիւնը» թեմայի ժողովը կայացած «Կլրո սեղանը», որի գլխավոր մասնակիցները եղել են սիրիահայ համայնքի հոգենոր ղետերը: Քենց այդ սեղանի ժողովը է, որ, ըստ մեր թրավակից, սրբել է օրվա գլխավոր հարցը՝ հայերականությանը ղետք է տարհանել հայկական այդ հինաւուրց զարթօջախից: Ինչդեմ եւ ակնկալելի ե՞ւ հոգենոր ղետերի դասախանը եղել է բացասական: Սակայն, միաժամանակ, նրանք հայսնել են, որ զարթօջախի դեկավարությունն ունի նաև 2-րդ ծրագիր կամ դյան, որը ի գործ կդրվի անխուսափելի դարագաների դեմքում, այսինքն՝ հյուլամական ուժերի կողմից Հայեր գրիելու դեմքում:

Խուսային որեւէ գումար տեղաւորմելու: Խակ, այնուամենայի նիվ, շարժվելու դարազայում նրանց սղասում են բազմակի դժվարություններ եւ անորոշություններ թե հարեւան կիբանանում, թե՛ Դայաստանում, անզամ եւ վրոշական այս մի տանի երկներում (Ըվեղիա, Բելգիա ու Գերմանիա), որնն օրինական կամ ոչ օրինական ձանադարիկ մուտք գործածներին թերեւ աղահովում են օրադաիկով ու մեծ խաղաքներից հեռու վայրերում կացարանով, սակայն ամեն բանից առաջ դահանջում են գումար հայկացնել տեղի լեզուն ու օրենքները սպիրտուն:

Սինչդեռ գերեւ անխուսափելի է Հայերի գրոհումը, նախ՝ «Զարհաք ալ-Նուսրայի», աղա՝ Խայիֆաթական հորդաների կողմից: Նախազա Ասադի զորքերը 4,5 տարվա մարտերից հետո հոգնել են ակներեւաբար: Տարածաշահանի խուռը խաղաղողները՝ Սաուդյան Արաբիան, Խորաբար, Իրանը եւ Թուրքիան Իրաֆում, Լիբիայում եւ Սիրիայում ստեղծված բառուում իրենց հակամարտությունների, մրցակցությունների ու

Գրեթե նոյն օրերին Սիրիայի մայրաքաղաքում էր գտնվում արդունախարար եղ. Նալբանդյանը: Նախազարք Բաւեր Ասարի եւ դեսական այլ դաւունյաների հետ հանդիմելուց հետո նա Դամասկոսում շուրջ 3 ժամ ընդունել է սիրիահայության ներկայացուցիչներին եւ իմ ունեցած սվայներով՝ ավելի ունկնդրողի, ան թելադրողի դիրքում է եղել: Բնականաբար: Ոչ ո՛չ չկարող սիրիահայությանը, ի մասնավորի՝ հայեղահայությանը թելադրել կամ խորհուրդ տալ լինուելիրն ու խաղաքը: Բայց կարող է, ու դեռ է, տեղեկանալ նրանց ծրագրերին (այսպես կոչված՝ ոլլան-2), դատկեցացումներին եւ ակնկալություններին: Մաճավանդ որ Դայաստանը ներկա դահին ի վիճակի չէ թելադրողի դատասիս ան աս կությունը ստանձնել, որը ներադրում է համադասախան համայիր գործություններ:

Եթևականության մեջ անդրբռության մասին գործությունները, այցացնելով առաջարկած աշխատանքով գծում են, գնեն առերեւույթ, դարձակելու խալիֆաթական ուժերին, որոնք ի դեմք աղացնուել են, որ ունեն կենորնացյալ ու դրոֆեսիոնալ ուժեղ դեկավարություն, որը սահուն կերպով «Ալ Ղաջարային» փոխարինելուց հետո նոյատակալաց ընթանում է դեմքի իր նոյատակակերծ՝ Լեւանի սարածում հայամական դետուրյան հիմնում: Եվ ըստ երեսույթին այս հանգամանքը հաւաքի առնելով է, որ Վերջերս դիվանագիտական ըրջանակներում համառորեն ըրջում է այս միտքը, թե միջազգային մեծ ուժերը, ներայալ Ս. Նահանգներն ու Ռուսաստանը, դատարակամ են Իրաֆ-Յորդանա-Ա-Սիրիա եռամկյունու միջնունկած անադատային սարածում ենդ բացել խալիֆաթական դետուրյան համար, ծովեզերն ու Դամակոսը բողնելով Բաւեր Ասարին...

կղեցնու և լդրոցին, և սա ոչ
միայն իրեն ազգասիրական
զգացուների թէլայրանով, այ-
լիք զուտ մարդկային մղունե-
րով։ Նրանցից շատերը երեխա-
ներ ունեն բանակում՝ զինա-
դարսությամբ ծառայող, ուրիշ-
ներ՝ մի բնակարան ու, թերեւս,
մի գրեատին, որոնք ենթակա-
են կողողութի՝ անգամ սիրիա-
կան բանակայինների կողմից։
Իսկ առավել մնջ թիվ են կազ-
մում նրանք, որոնք չունեն տա-

անորություններ օւուքը։
Այս դայմաններում ի՞նչ է վե-
րապահված հալեղահայությա-
նը։ Անխուսափելի՞ է նրա տար-
հանումը։

Այդ դարագայում ի՞նչ են ա-
նելու մենք՝ դետություն եւ ժողո-
վուրդ։ Կարո՞ղ ենք, գրնե, հալե-
ղահայության վերաբնակեց-
ման համար կարենոր գումարներ-
դուկել միջազգային կազմա-
կերություններից։

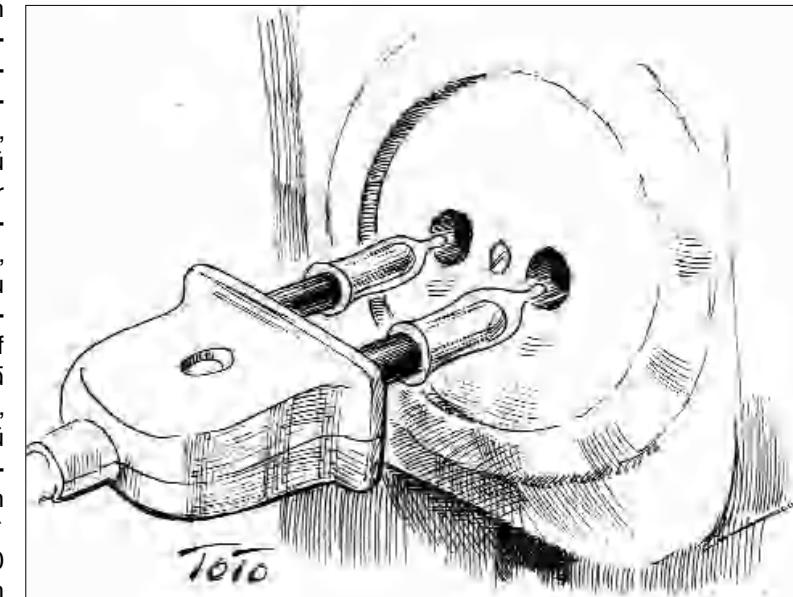
ՀԱՅՐ ԱՎԵՏԵՐՅԱՆ

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ Էլեկտրաէներգիայի
թանկացում՝ ո՞րն է այլընտանիք եւ
ինչպես չեզուացնել դրա ազդեցությունը

Արդեն հայսնի է, որ օգոստոսի 1-ից էլեկտրաէներգիան կրամնկան մոտ 7 դրամով՝ ներկայիս գրեթե 42 դրամի փոխարեն դարձնալով գրեթե 49 դրամ: Հիշեցնեմ, որ «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» (ՀԷՑ) ներկայացրել էր մոտ 17 դրամով էլեկտրաէներգիայի սակագինի բարձրացման հայց, որի ուժացված եւ սմասադես չիմնավորված լինելու նամամասներին անդրադարձել ենի «Հոսանքի կրկնակի բանկացում երկու տարում» («ԱԶԳ», 21.05.2015 թ.) հրապարակման մեջ: Նետել էին, որ սա երկու տարվա մեջ երրորդ անգամ հոսանքի սակագինի բարձրացման հայտն է՝ նախորդ սակագինի համեմատ 40 տոկոսով ավելի, իսկ երկու տարի առաջ եղած սակագինի համեմատ՝ գրեթե կրկնակի: Այս դեպքում, երբ էլեկտրաէներգիայի այդ չափով բանկացման օրինակիվ լատառներ չկան:

Միաժամանակ, չինն բացառել է Եկեղեցականերգիայի որոշակի չափով թանկացնան օրյեկտիվ դաշտաների առկայությունը եւ անընդունելի համարել «ոչ մի լունա թանկացում» անբոխավարական մոտեցումները: **Ի Վերջո,** ինչդես եւ յուրաքանչյուր ապրանք եւ ծառայություն, ուկայական տնտեսությունում

ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԷՆԵՐԳԻԱՆ ԵՎ ԵՆՔԱՐԿՈՒՄ Է ԾՈԼԿԱՅԻ ԳԴՐԾՈՂ ԿԱՆՈՆԱԴՐԵՐԻՆ ԵՎ ՎԻՌԻՖԻԽՈՒԹ-ՔՅՈՒՆՆԵՐԻՆ: Այս մասին հարկադրված ենի լինում կրկնել, բանի որ Հայաստանի թվում է, թե դեռ աղբում ենի խորհրդային երկրում մեր սննդասնությունն էլ լոյանային-սոցիալիստական է՝ պետության կողմից կարգավորվող: Հետեւաբար, սակագները դեմք է անփոփոխ լինեն՝ ասես դոգմաներ:

Եթե ենք բոլոր ապրանքների եւ ծառայությունների գները՝ 1994-ին ազատականացվեց նաեւ հացի գինը: Դա դարձադրված քայլ էր, քանի որ արդյունության բնակչության մեծամասնության կենսաճակարդակը անգամներով անկում ունեցավ: Սակայն նաեւ անհրաժեշտ էր, հակառակ դեմքում չէինք ունենա հաց: Նույնօր կարելի է ասել նաեւ մնացած բոլոր ապրանքների, այդ թվում հոսանքի համար:

Միջինական հանգաւշարհում ծառայությունների պարտելի է, ինչը բայց հայտարարությունների վեհականությունը է

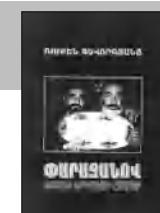
Անցյալ աղրիլին ամերիկյան դասարանի նիստերի լեփ լեզուն դահլիճում բռնորդ հայացքն ուղղված էր սեւահեր մի տղամարդու, մականունը՝ Hollywood-Mike, որ հայտնի է նաև Capone անվամբ: Տարիներ ի վեր կալիֆորնիական ծերանարկություններին ախար-

առևսարդությունստիք առարելկած, ավագակային հաճակման, դրանական՝ հարկային ճնշման ենթարկած մարդը նաեւ բանկային խարդախությունների, անձնաթղթերի մեթենայությունների կողղողութի մեղադրանով պահելի բան 30 տարվա բանտարկության դատապարտվեց: Հոյի-վուդ Մայքը դատկանում է միջազգային քրեական աշխարհի աճ արձանագրող խմբին, որ նաեւ ժամանակակից կայիշոր-նիական մաֆիա անվանումն ունի: Քաղործ մականունն ունեցող այս մարդը ոչ քե իտալիայի,

այլ Հայաստանի ծագում ունի «Ամերիկյան մաֆիայի նոր դեմքերը» վերնագրյալ հոդվածում գրում է գերմանական «Ժիլդը»: «Սիցիլիան իր ծառայությունն ավարտելու, այժմ հերթը Հայաստանին է Հարավյային Աֆրիկայինը, Ռուսաստանինը», իրազեկում է գերմանական լրատու՝ նանրանքան ծավալուն հոդվածում անդրադարձ անելով այս հաճախանին, թե գլոբալիզացիայի հետեւանով մաֆիայի ընտանեկան գործոնը կամ ազգային դաշկանելիությունն այլևս այնքան մեծ դերակատար չեն, որքան նախսկինում: Թերթն օրինակ է բերում Armenian Power Հայկական ուժանումը կրող միավորումը, որ հաճախ է համագործակցում ռուսական կամ մեխիկացիների հետ ևսկ ամերիկաբնակ նախսկին իշտալական մաֆիայի դարավոլում:

Մարդը եւ մոծակը

Ուրեմն ԳԵՎՈՐԳՅԱՆԸ Փարազանո- վան Խոյած

**Նիկոլայ Շովիաննի-
սյանը եւ արդի ա-
րաբագիտությունն
ու ցեղասպանագի-
տությունը**

1 Զօթեֆ է մոռանալ, որ «ոչ մի լուսա թանկացում»-ը կարող է շատ ավելի ծանր այլընտրան ունենալ՝ էներգետիկ համակարգի փլուզում եւ էներգետիկ ճգնաժամ, որի դաժան փորձությունները 90-ականներին՝ դժվար է մոռանալ: Չխոսելով, որ դա անհամենա ավելի լուրջ սղանալիք կլինի մեր մետսության, բոլորին անվտանգության համար, քան 20 տարի առաջ էր: Այնուս որ ուղեղներն հոսանքարկել դժեֆ չէ, իսկ հոսանքարկված ուղեղների փոխարեն էլ մյուսները չըետք է դասահանալություն կրեն:

է սակագնի փոփոխության օրյեկտիվ չափը։
Կարո՞ղ եմ չվասահել հանձնաժողովին։ Կարո՞ղ եմ, բայց եթե ունեմ այլընտրանքային, փաստական ված հաշվարկներ, որոնք խոսում են հօգուտ սակագնի փոփոխության այլ չափի կամ դրա անփոփոխություն մնալուն։ Այլաղես, նոյն կերպ, առանց հիմնավորման, սովորության համաձայն, չոլես է վասահենք վիճակագրությանը, կենսրոնական բանկին, կառավարությանը, բաղաբական ուժերին, գործարաներին, այսինքն՝ ինքներս մեզ։

Նաեւ փորձագետների միակարծիք եղակացության, բնակելի ենթակա հանրային ժեների արդյունավետության վեց ջերմամէկուսացման միջոցով հնարավոր է կրաքար ջեռուցման համար էներգասպառ ռումբ առնվազն 20-40 տոկոսով Եթե նկատի ունենամք, որ էլեկտրաէներգայի սակագնի այս թանկացումը մոտ 17 տոկոս է, ապա ննանքագիր իրականացնելու դեմքում թանկացման բացասական ազդեցությունը բնակչության վրա ըստ էնթրայն կշեզորացվի: Ծրագրությունների մասին կառավագական ազդեցությունը մասը կառուցվել է հունիսի 25-ին:

**Էլեկտրաէներգիայի
սակագինը և ՀԵՑ-ի՝
ՃՈխություն համարվող
ծախսերը**

Այս թեմայով շահարկումներից հիմնական այն է, որ ծոխություն համարվող ԴԵՑ-ի ծախսերը՝ բանկարժեք ճենանաների ծերություն, բարձր աշխատավարձեր, վարձակալաւած բանկարժեք բնակարաններ

Ծյուղ կոմիտը էլ, ոչ պուլիսան-թյան հանար հաճելի էլ լրացրուուցիչ բեր դնել ժողովրդի սոցիալական վիճակի վրա՝ թեկուզ միայն այն բանի հանար, որ դժգոհությունն անմիջականորեն ուղղվելու է իր դեմք: Դրա հանար էլ կառավարությունը հայտարարում է, որ կիրագա բարձրացման հետևանքով առավել խոցելի խավերի ծախսերը Դա արվում է զազի սակագնի դարագայում՝ նոյասառու ընտանիքի-

Կառավարությունը, բանկերի
հետ համատեղ կարող է նաև այ-
ծագիր իրականացնել՝ համաֆի-
նանսավորել բնակարանները ե-
անհարական սները ջերմանեկու-

Էլեկտրաէներգիայի քանկացում՝ ո՞րն է այլընթանը եւ ինչպես շեղնազնել դրա ազդեցությունը

Եւ ընդիանալու անարդյունավետ
կառավարում, էլեկտրաէներգիայի
սակագնի մեջ են մտնում եւ դրանց
հաճար վճարում է սղառողը:
Պատմութեար անձինք վարչա-
դութեա Հովհակ Աբրահամյանը եւ
հանրային ծառայությունները կար-
գավորող հանձնաժողովի նախա-
զամանակակից Ռոբերտ Նազարյանը հա-
վասից անում են, որ այդ ծախսե-
րը երեք չեն մտել եւ չեն մտնի սա-
կագնի մեջ: Կարո՞ղ ենք հավատալ
նրանց:

Աների հաճար գազի գմի մի մասը փոխհատուցվում է դեւական բյուջեից: Հավանաբար այդ նույն ընտանիքների հաճար էլեկտրաէներգիայի թանկացումից հետո 1000-2000 դրամով կավելացվեն տրամադրվող սոցիալական նոյածների չափերը:

սացման եւ էներգախնայող կենցագային տեխնիկայով փոխարինությունը ներկայացնելու համար պահանջվում է մասնաւոր համակարգերի ստեղծումը: Առաջին առաջարկությունը կազմված է գյուղական հանուն համար: Բնակչության մեջ առաջարկությունը կազմված է գյուղական հանուն համար: Առաջին առաջարկությունը կազմված է գյուղական հանուն համար: Առաջին առաջարկությունը կազմված է գյուղական հանուն համար: Առաջին առաջարկությունը կազմված է գյուղական հանուն համար:

Համենայնդեմու, Ռոբերտ Նազարյանը հրապարակած էր այս հայոց ...

յամը ու արտագաղթայինը ու այսա-
րարում է, որ հանձնաժողովի բոլոր
Վերլուծություններին ցանկության
դեմքում կարող է ծանրթաճակ յու-
րաքանչյուրը: Այսինքն, եթե կան բա-
ղադական գրքիչներ, իրենց հասա-
րակության շահերի դաշտապահներ
ներկայացնողներ, որոնք իսկապես
ցանկանում են իմանալ, թե մեր
հաշվին են կատարվում ՀԵՅ-ի՝ ճո-
խություն համարվող ծախսերը,
կարող են դա դարձել: Կարող են,
բայց ինչողևս ցույց է տալիս իրա-
կանությունը, առայժմ նման
ցանկություն չեն ունեցել:

Ծագմայ խսիլու այս է, որ կազ-
րական էներգիայի թանկացումից
ավելի շատ տուժելու է այն խավը, ո-
րը նոդաստառու չէ, բայց չունի
բարձր եկամուտներ, գազի սակագ-
նի մի մասի հաճար էլ փոխհատու-
ցում չի ստանում դետուրյունից,
իսկ եթե բնակարանն էլ ջեռուցվում
է հոսանքով, աղաս ուղղակի ծանր
վիճակում է հայտնվում: Ունետու
խավի վրա հոսանքի թանկացումը
եադես չի ազդում, աղբաս խավին
դետուրյունը փոխհատուցում է տրա-
մադրում, իսկ ի՞նչ ամի ոչ աղբաս,
բայց ցածր եկամուտներ ունեցու-
այս խավը, որը մոտավոր հաշվարկ-
երով բնակչության 25-30 տոկոսն է
կազմում: Դժբախտաբար, կառա-
վարությունը իրաւունքան ոչինչ չի
առաջարկում: Մինչդեռ, թե՛ այս
խավին, թե՛ բնակչությանն ընդ-
հանարկես, դետուրյունը կարող է
օգնել՝ աջակցելով նրան էներգախ-

Խոսելով սոցիալական վիճակի
մասին, չեմ կարող անտեսել եւեկտ
րահերթիայի սակագի բարձրաց
ման ազդեցությունը գնածի ընդու
հանուր ցուցանիշի վրա: Միան
ւանակ է, որ ինչ-որ ազդեցու
թյուն գների վրա այն կրողնի
բայց այդ ազդեցությունը չնշին
կլինի: Տնտեսվարողների, մասնա
վորաբես արտադրողների, գյուղա
գիական տնտեսությունների մեջ

Կարո՞ղ են չվստահել հանձնաժողովին

Այժմ էլեկտրական էներգիայի թանկացման օբյեկտիվ դաշտառների մասին՝ առոնակայանի լրացուցիչ կանգառ, զրի սակավություն, ՀԵԿ-երում թերի արտադրված էլեկտրականերգիա: Դնարավոր չէ հսակ ասել, թե այդ դաշտառները բերել են էլեկտրական էներգիայի սակագնի հենց 7 դրամով թանկացման: Գուցե՞ օբյեկտիվորեն թանկացումը 5 կամ 10 դրամ է: Դնարային բննարկման մակարդակով դա դարձելը անհնար է, միտինգային մակարդակում նաև անթույլատելի: Դրա համար էլ ստեղծվում է համարատախման կառույց, որը գքաղվում է թվային տվյալների հաշվարկմանը, անհմաս եւ իմաստալից ծախսերի համադրությամբ եւ հայնում, թե որ

Վարությունը իրատեսական ոչինչ չի
առաջարկում: Մինչդեռ, թե՝ այս
խավին, թե՝ բնակչությանն ընդ-
համարեն, դետությունը կարող է
օգնել՝ աջակցելով նրան էներգախ-
նայողության հարցերում:

Մի բանի անգամ գրել ենք էներ-
գախնայողության ազգային ծրագ-
րի մասին՝ ընդունված Հայաստա-
նի կառավարության կողմից դեռև
2007-ին, բայց թոթի վրա մնացած
Կրկնվենք ծրագրի եզրակացու-
թյան մեջ նշված է, որ Համաշտար-
հային բանկի 2008-ի ուսումնասի-
րության համաձայն, էներգախնա-
յողությամբ Հայաստանը կարող է
խնայել տարեկան 132 մլրդ դրամ,
որը համարժե՞լ է երեկ այն ժամա-
նակվա ՀՆԱ-ի գրեթե 5 տոկոսին:

նասի համար հիմնական էներգա
ռեսուրսը գազն է, որի սակագին
բարձրացումը կարող է ավելի նկա-
տի ազդել այրանի ինքնարժեի-
հետևարար եւ գնի վրա: Գազի գնի
բարձրացում չի նախատեսվում: Ա-
վելին, ռուսական կողմը հայտա-
րաբել է Հայաստանին մատակա-
րավող գազի գինը մոտ 15 տոկո-
սով իշեցնելով մասին: Թեեւ դեռ
հայտնի չէ, թե դա երբ մեծ է տեղի
ունենա: Միեւնույն ժամանակ
հարկ է նույն, որ գնաճի վրա սովոր-
աբար ավելի անմիջական եւ մեծ
ազդեցություն են ունենում հումքի
գների փոփոխությունները, փոփ-
խարժեի տատանումները, որոնք
արտադրվող կամ ներմուծվող ար-
րանների ինքնարժեիում ավելի մեծ
բաժին են զբաղեցնում:

Ոիսկային լինելը,
ի swirբերություն ռիսկի,
արդարացված չէ
Բնշաբե՞ս են կատարվելու
ժևշական սուզումնելը

Հայաստանում մինչեւ 70 մլն դրամ շրջանառությունը ունեցող ընկերություններում տեսչական ստուգումները կասեցվեցին 2009-ին՝ դայմանավորված ֆինանսանութեական ճգնաժամով։ Մինչ այժմ այդ որոշումը գործում է։ Սակայն խնդիրը արճատական լուծում է դահանջում, որը դեմք է բավարարի թե բիզնեսին, թե սպառողներին եւ բետությանը։ Ներկայումս իրականացվող տեսչական բարեփոխումները հենց այդ նորատակն են հետապնդում։ Հայաստանի կառավարությունը Համաշխարհային բանկի, Եվրոպական վերակառուցման եւ զարգացման բանկի աջակցությամբ վերջին տարիներին ձեռնամուխ է եղել տեսչական ստուգումների նոր համակարգի ձեւավորմանն ու ներդրմանը։

Այս բարեփոխումների հիմնական էլությունը անցումն է ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների՝ համաձայն այդ նորատարակով մշակված ստուգաթերթի սահմանած չափանիշների: Ըստ տեսչական բարեփոխումները մշակող խմբի, տեսչական ստուգումները դեմք է աղահովութեան անվանգործություն սղառողների համար, ճնշումներից եւ անհարկի միջամտությունից զերծ դահենքիզնեսը, ինչպես նաև արդյունավետ լինեն դետության համար:

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՐԵՑՈՂՆԵՐՈՒԹՅԱՆ առումով առանձնացվելու են ռիսկայնության եկու գրեծոններ՝ ոլորտային եւ անհատական Ոլորտային ռիսկայնությունը գրեշողներության տեսակին բնորու ռիսկներն են, իսկ անհատական՝ որում է տվյալ ընկերության կողմից հարուցած խնդիրներով Զանազան տեսչություններ ճշակել են իրենց ոլորտի ստուգաքրերերը, որոնք հրապարակված են եւ հասանելի բոլորի համար: Դրանք տարերեւում են՝ կախված այն բանից, թե օրինակ՝ խոսքը մթերային խանութի, թե՛ մանկադաստեղի մասին է, դրանցում սննդամթերի անվանգության, թե՛ հակահրեհային անվանգության ռիսկայնության մասին է:

Աղանձնացվել է ռիսկայնության երեք ճակարդակ ցածր, միջին եւ բարձ: Բարձ ռիսկայնության խմբի մեջ հայտնվում են այն ընկերությունները, որոնք սուլգարե թում նշված ռիսկայնության չափանիշներով ավելի բարձ միավորներ են ունենալում: Օրինակ, եթե խանութք չի դահլանում սննդամթերի սանհտարական դահլան մաս կամ հացի արտադրությունը՝ հրդեհային անվտանգության համար անհրաժեշտ դահլանները:

Բարձ ռիսկայնություն ունեցող են հաճավում նաեւ այն ընկերությունները, որոնք ավելի հաճախ են խախտումներ թույլ տախու: Դետեռաբար, նրանք հայտնվում են ավելի հաճախակի՝ տարեկան մեկ անգամ ստուգումների անցկացման ենթակա թիրախի տակ: Միջին ռիսկայնություն ունեցող ընկերություններում ստուգումներն անց են կազմվելու երեք տարին մեկ անգամ, ցածր ռիսկայնության մոտենակարգությունների մոտ՝ ինչն էլեկտրական անգամ:

Հարցին, թե արդյո՞ք սնտեսվարողները գերծ կմնան խախտումներից, համապատես երբ դա վերաբերում է սննդամթերի անվտանգությանը, եթե նրանց մոտ տարեկան մեկ անգամ սուսափում անցկացվի, տեսչական խնդիր ներկայացնումները դաշտավայրականում են, որ գործնականում անհնար է ամենօրյա հսկողություն իրականացնել սնտեսվարողի մոտ: Ոիսկային սուզումների համակարգը հենց այդ նյառաւակով է ներդրվում, որդեսզի սնտեսվարողները ձգտեն գերծ մնալ խախտումներ կատարելուց, այսինքն՝ բարձր ռիսկայության խնդրում հայտնվելուց, տուգանների ենթարկվելուց:

Համապես կարենուվում է ստուգաթերթի հնարավորինս դարձ եւ հասկանալի դաշնելը գործարաների համար՝ նրանց հետազայում ավելորդ խնդիրներից զերծ դահելու նյառակով։ **Թվում է, թե դա մետք է հետարրություն առաջացներ գործարաների մոտ եւ նրանից նույնական իրենց առաջարկները ներկայացնեին ստուգաթերթում, բայց նման ցանկություն նրանց մոտ չի նկատվում։** Բիզնեսը առայժմ ոչ մի կերպ չի ցանկանում ներգրավվել իրենց իր շահերին անմիջականորեն առնչվող այս բարեփոխումներին եւ նմանավորապես ստուգաթերթի հարցերի ձեւավորմանը։ Նման մուտքում չեն ցուցաբերում նաեւ սղառողների շահերը դաշտանող հասարակական կազմակերպությունները, թեև բոլոր առաջարկների համար որդեսն է ենթագիր՝ 597597 հեռախոսահամարով։

Համար այս գործությունը կատարվել է առաջին անգամ 1973 թվականի հունվարի 1-ին:

ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱՆ

Անցնող շաբաթ Աժ-ում բննարկեց «Հանրավեհ մասին» օրինագիծը, իսկ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնառողությունը հոսանքի սակագնի հարցը: Միանգամից ասեմ, որ այս երկու բննարկումներին եւ որպան արդյուններին այստեղ չեմ անդրադառնալու, իսկ անդրադառնալու են այն հարցին, թե ինչուս են անցել այդ բննարկումները:

Եթե մի բառով ասեմ, աղա՝ հիստերիկ: Նախ ասեմ, որ հիստերիկ բարոն իրականում վաս բան չի նշանակում, հետեւաբար վիրավորանի որդես դեմք չէ ընդունել: Յոգիրանության մեջ հիստերիկ անվանում են այն մարդկանց, ովքեր չափից դուրս բռնկուն են, հաճախ՝ անզուս իրենց վարագիծ եւ գործողություն դարձնելու մեջ: Երեմն էլ անհանգիս շարժումներ են անում եւ երեք լուրջ բննարկումների ժամանակ ըստ եռյան:

Օրինակ՝ Աժ-ում, որտեղ, հիստերին, բննարկում էր «Հանրավեհ մասին» օրենքը, հենց այդ բննարկումների ընթացքում դաշտավայրական տեղում լուրջ անօադարձ մասաւում էր անդամագործությունը:

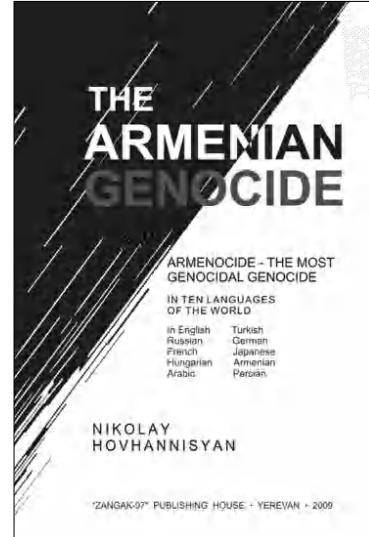
Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովում դաշտավայրական տարբանական մասին չեմ խոսում:

ՄՈՒՐԱՄԱԿԴ
ՌԻՖԱԹ ԱԼ-ԻԽԱՆ

Ծովածագիրը՝ դոկտ. Սուլիմանադ Ոհֆաթ ալ-Իմամը,
Ալեքսանդրիա-Դամանհորի (Եգիպտոս)՝ համալսարանի
դասմության բաժանմունիքի
դրոֆեսոր է, Կահիրեի հայկական «Արեգ» (Նախկին «Արեւ») արաբալեզու ամսագրի
գլխավոր խմբագիրը հիմնադրման օրից: Նա Եգիպտոսում հայկական հարցերով զբաղվող արարագական մասնակից է, իր սկզբունքների վրա հաստառուն կանգնած մասվորական, որ ուժի-ուսուվ հետեւում է հայկական արաբական ազգային մասնակից աշխարհում:

Նիկոլայ Շովհաննիսյանը եւ
արդի արաքազիտությունն ու
գեղաստանազիտությունը

կան դամագիտության նորագույն ուսումնասիրություններին եւ, միաժամանակ, իր կարեւոր ներդրումը բերում հայ-արաբական գիտական հարաբերությունների զարգացման գործին։ Այստեղից՝ նրա սեր հարաբերությունները Հայաստանի ԳԱԱ թղթակից անդամ, հայսնի արեւելագետ եւ ցեղասպանագետ տրոֆ. Նիկոլայ Շովիանիսյանի հետ, որի ծննդյան 85-ամյակը լրացավ հունիսի 10-ին։

Կենսրոններում: Մենք վարժվել ենք դրոֆեսոր Նիկոլայ Շովհաննիսյանի իմբնատիմ աշխատություններին, որոնք մշտական հարուցում են գիտական աշխարհի մեջ հետարրությունը: Սակայն նոր « Հայոց ցեղասպանությունը -Արմենոցիդը որդես ամենազենոցիդային գենոցիդ. Աշխարհի տաք լեզուներով» աշխատությունը (2009թ.) իսկական սենսացիա էր: Դա մի եզակի եւ իհմնարար ուսումնասիրություն է, մի ֆենոմեն, որը չունի իր նախադեմը: Դա նոր խոսք է ոչ միայն Հայոց ցեղասպանության բնագավառում, այլև ցեղասպանագիտության բնագավառում՝ ընդհանրաբերելով Եղասպանագիտության առանցքային իհմախնդիրները եղել են եւ մնում են դրոֆեսոր Նիկոլայ Շովհաննիսյանի գիտական հետարրությունների կենսրոնում: Իրավանում, նա հանդիսանում է Ցեղասպանագիտության՝ որդես համաշխարհային գիտական նոր ուղղության, իհմնադիրներից մեկը: Նա այդ իհմնախնդիրին նվիրված իրատարակել է 15

մենագրական ուսումնասիրություն եւ հայութից ավելի հոդվածներ: Նա բայլ առ բայլ բացահայտել է այդ ֆենոմենի բնորոշ գծերը: Այս տեսանկյունից անհրաժեշտ է նույն նրա նախորդ աշխատությունը «Դայոց ցեղասպանությունը Ֆեղասպանագիտության համատեսում» (2002թ.), որտեղ

Նա առաջին անգամ բնարկում է Քայոց ցեղասպանության միջնադարի հիմնարար հայեցակարգ, ինչպիսին Վիկտորիա Շահնշահան (զոհացումը), զոհ եւ դահիճ, ցեղասպան ղետություն եւ ցեղասպան հասարակություն, եւ զալիս այն եղրակացության, որ օսմանյան կայսրությունը ցեղասպան ղետություն էր, որտեղ հայեր եւ կայսրության բոլոր ոչ-բուրժ ժողովուրդներ՝ արաբները, հովաները ասորիները եւ ճյուսները, հանդիսանում էին զոհեր, իսկ սուլթանը եւ Երիտրութերի Վարչակաչզօք՝ դահիճներ, որոնք ցեղասպանության խաղականությունը բարձրացրել էին ղետական խաղականության աստեղնահին և կատար

ցեղաստանություն: Այս աշխատությունից հետո միանգամայն բնական էր «Հայոց ցեղաստանությունը- Արմենոցից դը որդես ամենագենոցիդային գենոցիդ. Աշխարհի տարբերակությունը» աշխատության հրատարակումը, որի գիտական նշանակությունը դուրս է գալիս Հայոց ցեղաստանության ժօղանակներից: Դա համաշխարհային նշանակություն ունեցող երեւութ է, մի եզակի ուսումնասիրություն, որը նոր հիրզոններ է բացում ցեղաստանագիտության առջեւ:

Այդ գիրքը փասորնեն բաղկացած է Երկու մասից:

Առաջին մասում հեղինակը
բննարկում է Հայոց գեղաստա-

Դես ցեղասպանության մեծ մասնագետիք: Դա ասրբեր աշխատությունների ժողովածու չէ: Դա միմյանց հետ եւ Տրամադրանորեն փոխկապակված միեւնույն թեմայի վերաբերյալ ուսումնասիրություն է:

Այդ ուսումնասիրության կարեւոր նվաճումներից մեկը արար ժողովրդի, տեղական կառավարման մարմինների, կրթական առաջնորդների, մասվորականության մարդասիրական դերի գիտական բացահայտումն է հայկական բարավանդերը ամբողջական ոչնչացումից փրկելու գործում: Հայտնի է, որ Հայոց ցեղասպանության ժամանակ սղանվել է ավելի քան 1,5 միլիոն հայ: Ծնորհիվ արարների աստղականության հարյուր հազարավոր հայեր փրկվեցին եւ հետազյում նրանք հայկական նոր Սփյուռի հիմք հանդիսացան Սիրիայում, Լիբանանում, Իրաքում, Հորդանանում, Եգիպտոսում եւ արևական աս երևերում:

Եւ Արաբակաս ալլ Երկրութեան:
Վեցում կցանկանայինք
նաեւ ընդգծել հեղինակի տա-
րադրման ոճի եւ իմանախնդիր-
ների լուսաբանման մասին:
Մեր կարծիքով դրանց հատուկ
են երեւ բնորոշ գծեր:

Առաջին, ակադեմիական ոճ,
որը դրսելով է ստեղծագոր-
ծական գաղափարների արա-
ցոլման մեջ, արաբական տեխ-
նիքի խորը ընթանում եւ մեկնա-
բանում եւ գրի իդեալական
կառուցվածք:

Եկրորդ, գիտական ինֆորմա-
ցիան ընթերցողներին նաև ու-
ղելու իմաստում ձեւ, օգնելու
նաև հասկանալու նահան-
դական արաբների դիմունումը
հայերի հանդեմ:

Երրորդ, արաբների բաղաբական-ճարդասիրական դիրքորոշումը հայերի հանդեմ ցեղաղաղանության ընթացքում, արաբների եւ հայերի միջև փոխադարձ հարգանքի առկայությունը, արաբական երկրների բաղաբական, սնտեսական եւ մշակութային գործերում հայ հանայնների ակտիվ դերակատարումը:

Այսինքն, կարող են եղաւ-
կացնել, որ դրոֆեսոր Նիկոլայ
Շովիաննիսյանի «Դայոց ցե-
ղասպանությունը- Արմենոցի-
ող ամենագենոցիդային գենո-
ցիդ. Աշխարհի տասը լեզունե-
րով» աշխատությունը նոր
հոգի է գերապատճառահերո-

իսու և ցալամդասագլութեան մեջ, իր նախադեղը չունեցող եզակի ուսումնասիրություն: Դա խոշոր ներդրում է թե Հայոց եւ թե համաշխարհային ցեղասպանագիտության մեջ: Դա ակադեմիական բարձր մակարդակով գրված ուսումնասիրություն է, որը, անկասկած, կիսթանի գիտության սվյալ ուղղության հետագա զարգացումը եւ կաշխատի ի նոյաս նոր ցեղասպանությունների կանչնման: Դա կոդցի Հայոց ցեղասպանության շահակնամբ:

Ճանաչնասը:

Վերոնցյալ գործոնները եւ
փաստը զիսավոր դաշտա-
ներն են ուս բարձր գնահատ-
լու ականավոր գիտնական եւ
ցեղասղանագիտության սա-
ղանդավոր մասնագետ-արա-
բագետ Նիկոլայ Հովհաննի-
սյանի ուսումնասիրությունը:

